Nro 35.

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 1 MAIA R. 1798. WE WTOREK.

Dnia wczorayszego Obywatele ziemi Warszawskiey zgromadziwszy się, obrali na Delegowanego do *Krolewca* na złożenie przysięgi homagialney i na koronacyą N. Pana, maiącą się odprawić dnia 5 Czerwca, JPana *Sztusa*.

Z Wiednia 21. Kwietnia.

W listach z *Triestu* wyczytuiemy, że tam codziennie transportuią armaty, lawety, proch, kule, &c. dowoz także mąki, trwa od 2ch miesięcy nieustannie. Armaty i mąka, są zaraz potym na statkach do Włoch posyłane. Kiedy uważ my, że kraie dawniey Weneckie a teraz nasze, zupełnie są ogołocone z dział i żywności, tym samym więc przyczyna takowych transportow okazuie się.

Nowa tymczasowa organizacya *Wenecyi*, ogłoszona tam została. Będący dotychczas rząd centralny i wszystkie od niego zależące deputacye, trybunały cywilny i kryminalny są zniesione, na to mieysce wprowadzono i installowano d. 12 t. m. kongregacyą delegowanych, kommissyą kameralną, tudzież wyższey instancyi &c. Miasto i kray Wenecki, aż do dalszego urządzenia przez szlachte patrycyuszow, są reprezentowane.

Z Londynu 13 Kwietnia.

Zeszłey środy, Ministrowie gabinetowi, odprawiali długą konferencyę naradzaiąc się względem uzbroienia ludu. W każdym powiecie krolestwa, maią w tym celu odprawiać się zgromadzenia, i mieszkańcy zdolni do noszenia broni ćwiczyć się w obrotach woyskowych. Ostatnie z Francyi wiadomości, przyśpieszyły uskutecznienie tego proiektu. Nietylko w *Brest* i *Havre*, gdzie przygotowania do wyprawy są już porobione, ale i we wszystkich portach Francyi i Rzplitey Batawow od *Rochefort* aż do *Texel*, z naywiększą usilnością nad wyprawą przeciw Anglii pracuią, i zdaie się, iż nieprzyiaciel wkrotce przedsięwziąść ią zamyśla. W *Havre* żołnierze dwa razy z swych kwater w nocy wystąpić musieli, dla doskonalenia się w kierowaniu batami kanonierskiemi w czasie burzy na morzu, iak gdyby iuż w istocie żegluga do Anglii zaczeła się.

Lord *Bridport*, wyszedł wczoray pod żagle z *Portsmouth* z flottą o 10 liniowych okrętach, z tych 2. są o 100 armatach i 1. fregatą o 36 dla krążenia przy *Brest*. Rozkaz do tego przesłany był Lordowi Telegrafem, po od braney wiadomości od *Rich: Strachan*, iż mu się zdaie, iakoby nieprzyiaciel chciał wypłynąć z *Havre* na morze.

Porucznik *Sundy* przybył wczoray z depeszami do admiralicyi od *Richarda Strachan*. Ten zeszłey niedzieli w nocy napotkał z swoią małą eskadrą, flotylle z batow kanonierskich z *Havre* płynącą. Jeden z batow po mocnym z armat strzelania zatopiony został, inne pod baterye portu cofn ły się. — Zamiarem było nieprzyiaciela, wspomnione baty złączyć z siłą znayduiącą się w *Brest*. — *Richard Strachan*, miał tylko przy sobie fregaty *Diamond* i *Hydra*, z ktorych pierwsza zbliżywszy się bardzo do portu, wpadła na

piaſki, lecz z nich szczęśliwie wydobyła się. Z naszey ſtrony nikt nie zginął. — *Richard Strachan* wzmocniony iuż zoſtał. Na batach kanonierſkich, woyſko się także znaydowało. — Bitwa z niemi zaczęła się o 8. wieczorem a dopiero się o 1wszey po pułnocy ſkończyła. Niektore z nich coſneły się także do rzeki *Caen.* — Wielu teraz upatruie podobieńſtwo między *Richardem Strachan* i *Sidney Smith.* Uganiaiąc się za nieprzyiacielem, tak daleko popłynął w gore *Sekwany*, iż był w naywiększym niebezpieczeńſtwie z swoim okrętem, z powodu miałkości wody. — Do *Havre* zbliżywszy się, kilkakrotnie ognia dać kazał. Część okrętow w tym porcie będących, ma bydź przeciw naszey wyspie *S. Marcou* przeznaczona. — Eſkadra *Richarda Strachan* wzmocniona zoſtanie, kilku ſtatkami do bombardowania. — Kanonade przy *Havre*, wyraźnie na brzegach naszych słychać było.

Oſtatnią pocztą odebrane wiadomości z *Lizbony* potwierdzaią, że dwor *Madrycki*, podiął się pośrednictwa między Rzplitą Francuzką i Portugalią.

Za *Windsor* 8. mil ku *Marfield*, ma bydź wytknięty oboz dla 16,000 iazdy i piechoty. Pierwsza będzie pod kommendą Gen: *Gwynn*, a druga pod G. *Lascelles.* — W okolicy tey, maią bydź także założone magazyny mąki, dla opatrywania w przypadku potrzeby ſtolicy, gdyby nieprzyiaciel miał na bliſkie brzegi wylądować, i przeciąć na krotki czas dowoz żywności do *Londynu.*

W Hrabſtwie zwanym *Krolowey* w Irlandyi, naſtępuiący rozkaz wydano. „Kommenderuiący officer zaleca, ażeby na każdym domu, wywieszona była liſta osob w nim mieszkaiących. Od 9tey wieczorem aż do świtu, wszyscy w swych mieszkaniach znaydować się powinni, i żadney obcey osoby nie wpuszczać. Patrole w nocy będą odprawiać rewizye domow, a gdyby po przeczytaniu liſty znaleziono, iż się kto w nią nie wpisany znayduie, ten zaraz aresztowanym zoſtanie. Jeżeli kto z wpisanych, przytomnym nie będzie, inni mieszkańcy będą za niego w odpowiedzi i natychmiaſt ma bydź dochodzonym, gdzie on ieſt, a po wyszukaniu areszt naſtąpi. Gdyby liſta przypadkiem lub umyślnie z domu zdarta była, to właściciel iego ieſt obowiązany w 2ch godzinach o inną poſtarać się od Magiſtratu, albo od officera pod oſtrą karą. Od nich tylko wydawane będzie pozwolenie niektorym osobom nie zoſtawania w domu w nocy, gdy to żądanym będzie. Magiſtraty i Officerowie woluntaryuszow, są wezwani do przyprowadzenia do ſkutku takowego rozkazu.

Irlandczyk *Traynor* oſkarżony o zdradę kraiu, umknął z więzienia, przekupiwszy żołnierza ſtoiącego na warcie 5000 funtow (200,000 zł. Pol.)

Mimo wszelkiey oſtrości używaney od rządu, ſkonfederowani Irlandczykowie posiedzenia swe w mieyscach ukrytych w nocy odprawiaią.

Wydany rozkaz do Irlandczykow, złożenia broni wciągu dni 10 pod karą rozkwaterowania żołnierzy na koszt nieposłusznych parafii &c: datowany ieſt z głowney kwatery w *Kildare* d 3 Kwietnia. Więcey 12,000 exemplarzy takowego zalecenia, w rożne ſtrony rozesłano.

Małe utarczki z konfederatami i aresztowania, trwaią ciągle w Irlandyi. W *Dublinie*, rząd naymocnieysze oſtrożności środki przedsięwziął.

Dwa bataliony *Hompesch* od 600 ludzi, pięknych niemieckich żołnierzy, z wyspy *Wight* do *Cork* w Irlandyi popłynąć maią.

Wieże oświęcone i sygnały, są inâ

urządzone na brzegach wschodnich Anglii, tak iż w 5 minutach o przybyciu nieprzyiacielſkiey flotty z *Jarmouth* do *Nore*, wiadomość przesłać można.

Słuchanie inkwizycyi osob o zdradę kraiu oſkarżonych, we wtorek w *Maidstone* rozpoczęło się. Po wykonaney przysiędze przez sędziow, ieden z nich P. *Bulter*, miał mowę zaſtanawiąc się nad rozszerzonym prawem względem winowayców przeciw kraiowi. — Wczoray rano doniesiono PP. *Oconnor*, *Quegley* (czyli Fayey) *Binns*, *Alley* i *Leary* od sądu w *Maidstone* iż wielki trybunał, oſkarżenie ich o zdradę kraiu za prawne uznał, i d. 30 t. m. usprawiedliwiać się maią, powinni się więc do tego przygotować i oznaymić, ieżeli maią iakową prozbe. — *Oconnor* uſkarżał się na oſtrość swego aresztu, z przyiaciołami nawet swemi rozmawiać mu nie wolno, i prosił o przedłużenie terminu, ażeby mogł świadkow z Irlandyi sprowadzić. Wreszcie wybrał sobie wraz z innemi patronow.

W obozie przy *Windsor*, zatknięta ma być chorągiew Krolewſka. Powszechnym ieſt zdaniem, że Francuzi wszyſtko łożyć będą, ażeby przez nową napaść zamiary swoie uſkutecznili. — Przy brzegach *Sussex* i *Essex* znaczna, siła zbroyna morſka ieſt zgromadzona.

Wczoray Admiralicya znowu depesze od Lorda *S. Vincent* odebrała. D 3 znaydował się ieszcze w *Lizbonie*.

Liſty z *Manchester* pod d. 11 donoszą: „Miaſto nasze przez cały dzień było w allarmie. Zeszłey nocy przybyło z *Londynu* 5 Kommissarzy maiących rozkazy od Xiążęcia *Portland*, do arsztowania niektorych osob, iakoż 11 tu podeyrzanych o zdradę kraiu, wzięto i do więzienia publicznego zaprowadzono. Około 9 zrana, wielka liczba ludu, szczególniey Irlandczykow z *Neustadt*, zgromadziła się w zamiarze, iak rozumiemy, uwolnienia aresztowanych. Uderzono w bęben na allarm, zaczęto dzwonić i wszyſtko woyſko ſtaneło pod bronią. O 1. po południu poprowadzono więźniow w 4 wozach pod mocną eſkortą do *Londynu*. Byli między niemi 2 synowie drukarza *Cowdroy*, fabrykant *Chettham* i 1 Krawiec, inni są Irlandczycy.

Rząd odebrał nowe niezawodne doniesienia, że woyſka nieprzyiacielſkie i okręty przeciw Anglii przeznaczone, są iuż w pogotowiu do popłynienia na morze za pierwszym pomyślnym wiatrem. Nieprzyiaciel w rożnych ſtronach iednegoż czasu uderzyć zamyśla.

Sekretarz Stanu, *Dundas* wydał pismo do wszyſtkich zwierzchności W. Brytanii, ażeby wezwały lud do formowania się w kompanie ku obronie kraiu. — Tuteysze nawet korpusy ochotnikow, nie rachuiąc milicyi, uzbroione bydź maią.

Słychać, że w tych dniach wydane będzie pismo od rządu, zachęcaiące lud cały do uzbraiania się.

Każdy żołnierz woyſka ſtoiącego w okolicach *Portsmouth* otrzymał 60 oſtrych ładunkow, z rozkazem bydź w pogotowiu do marszu za godzine.

Eſkadra P. *Roger Curtis*, do brzegow Irlandzkich przybyła. — Flotta nasza z *Jarmouth*, ma wkrotce wyiść pod żagle, gdyż Hollenderſka eſkadra ieſt w pogotodo wypłynienia na morze. Wiadomość, iakoby to iuż uſkuteczniła, ieſt niepewna.

Depesze lądem z Indiow wschodnich odebrane donoszą, że w tamteyszych naszych osadach, zupełna spokoyność pannie.

Do *Corunna* przypłynęły 3 Hiszpańſkie fregaty z Indyow zachodnich Hiszpańſkich i Ameryki, maiąc wiele metalowych pieniędzy.

Na morzu, przy Indiach wschodnich, wiele Francuzch fregat krąży, oczekuiąc na powracaiącą z Chin, flotte naszą kupiecką.

W południowey Irlandyi, zamięszania coraz się bardziey pomnażaią. Włościanie nie chcą płacić ani podatkow, ani dzierżawy.— Gen: *Abercrombie*, ma ieszcze naywyższą kommende nad woyſkiem, aż do przybicia swego naſtępcy.

Kaper *Le grand Buonaparte*, przyprowadził do *Corunna* 3 nasze bogate okręty, 2 z zachodnich, a 1 z Indiow wschodnich.

W Wirginii wyszło oſtre urządzenie przeciw wszyſtkim grom publicznym. Billardy nawet przed d. 9. Marca miały być pozamykane, pod karą konfiſkacyi lub spalenia.

Dług narodowy Angielſki wynosi iuż bliſko 400 millionow funtow (16 tysięcy millionow zło. pol.)

Lord *Camelford*, ktory zaſtrzelił Porucznika marynarki *Peterson* w *S. Christoph* w Indiach zachodnich, od sądu woiennego tamże, za niewinnego zupełnie ieſt uznany. Porucznik poſtępował sobie przeciw subordynacyi i na powtorzone zapytania kilkokrotnie Lorda *Camelford*, trwał uporczywie w swym przedsięwzięciu, Lord też z krwią zimną ſtrzelił do niego z piſtoletu w same serce.—Trzeba iednak przyznać, że ten Lord, będący Szwagrem Miniſtra *Grenville*, za surowo z ekwipażami okrętow poſtępuie. — Ubior iego ieſt szczegulny, większą część włosow golić każe i nosi kapelusz niezmierney wielkości z galonami. Mosiężne guziki monduru, zielonego iuż nabrały koloru a reszta ubioru ieſt do tego ſtosowna.

Kongres Ameryki pułnocney wyznaczył 25 880 talarow, na utrzymanie traktatu z *Cherokesenami*.

Z Paryża 12 Kwietnia.

Wielkie przygotowania woienne w kraiu Tureckim (pisze reprezentant *Poultier* w swoim dzienniku) nie są wymierzone, ani przeciw zbuntowanemu *Basmancsjoglu*, ani przeciw Cesarzowi, ani przeciw Moſkwie. Dziwić się będzie publiczność, gdy usłyszy, iż W. Sułtan Turecki powſtanie wraz z nami przeciw Anglii. Połączenie takowe sprawi ſkutek, ktory nietylko całey Europie, lecz i światu całemu, a nawet i poźney potomności zadziwienie sprawi; w 10. dniach więcey o tym napiszemy.

Wyrok Krola Hiszpanii (czytamy w dzienniku urzędownym) względem emigrantow i deportowanych, czynnie ieſt do ſkutku przyprowadzany. — Xiąże *d'Auray* ambassador *Ludwika XVIII.* chcący niepodpadać temu prawu, iako Grand Hiszpański i osoba Dyplomatyczna, był iednym z naypierwszych, ktory z PP. *St. Simon*, *Depienne* &c. doſtał rozkaz Krolewſki, wyiechania z kraiu.

Hrabia *Cabarrus* nie zoſtał miniſtrem ſkarbu, urząd ten wraz z Miniſtroſtwem ſtanu, sprawowany ieſt przez P. *Sauvedra*.

W nowym urządzeniu Krolewſkim, zakazuiącym towarow Angielſkich, wyrażono ieſt nayprzod, że zaraz po rozpoczęciu się woyny z W. Brytanią, zabroniono wprowadzania towarow Angielſkich pod karą ich konfiſkaty. Dla sprzedaży iednak będących iuż w Hiszpanii czas 6. miesięcy oznaczony zoſtał, ktory potym przedłużono. Gdy termin ten drugi iuż upłynął, a konsulat w *Billbao* i inne korporacye handlowe, uczyniły przełożenie względem iego przedłużenia, nie mogąc ieszcze sprzedać wszyſtkich towarow Angielſkich, poſtanowiono zatym przedłużyć ten termin do d. 31. Lipca pod wyraźnym warunkiem, iż to ieſt oſtatni, choćby nawet

w tym czasie woyna się nie ukończyła. Dla zapobieżenia zaś wszelkim oszukiwaniom, ktorychby w przyszłości używać chciano ku wprowadzeniu Angielskich towarow, ktorych przedawanie nietylko szkodzi fabrykom i produktom kraiowym, lecz dopomaga nieprzyiacielowi, do dalszego woyny prowadzenia — przeto roskazuiemy, ażeby po upłynieniu tego ostatniego terminu, opis znaydować się ieszcze mogących towarow Angielskich, uczyniony był rządowi i pod żadnym pozorem nie będzie wolno właścicielowi dysponować niemi, chyba gdyby za granice były przeznaczone. W przypadku podeyrzenia agenci i sędziowie maią prawo rewidowania domow i magazynow, w czym iednak z przyzwoitą rostropnością i unikaniem przykrości postępować powinni. Wprowadzanie nowych towarow Angielskich zakazuie się. Podpisano od Krola w *Aranjuez* d. 28. Marca 1798. (podpisano) *A. Dn. Francisco de Saavedra.*

Pod artykułem z *Cadix*, dziennik nasz urzędowy zawiera: „Hiszpańska Flotta lubo licznieysza co do okrętow, iest iednak nieczynną. Angielska blokuiąca ią dotychczas, składała się tylko z 9. liniowych okrętow, gdyż Admirał *Jervis* (Lord *S. Vincent*) z 11. lub 12. liniowemi okrętami w *Lizbonie* się znaydował (wiadomości z *Londynu* donoszą, że ta flotta kilku okrętami iest wzmocniona) Na fregacie Francuzkiey *la Vestale* będącey w *Cadix*, obchodzono święto samowładności ludu.

G. *Cambray*, umieszczony iest przy armii Moguncкiey.

Mieszkańcy kraiu *de Vaud*, wybić kazali medal dla Pułkownika *Laharpe*, ktory się bardzo w rewolucyi ich zasłużył.

Towarzystwo rywalizuiące *Brutusa* w *Rzymie*, składa się z bardzo gorliwych republikanow, i zaprosiło G. *d'Allemagne* na swoie sessye, na co on w bardzo grzecznym sposobie odpisał.

Zgromadzenie tymczasowe kraiu *de Vaud*, ukończyło niedawno swoie posiedzenia, wprzody zaś następuiące pismo Dyrektoryatowi Francuzkiemu przesłało.

Obywatele Dyrektorowie! Zgromadzenie Deputowanych kraiu *de Vaud*, rospoczeło swe prace pod waszą mocną opieką i ukończyło ie, będąc otoczone pamiątkami waszey dobroczynności. Chcieliście, ażeby kray *de Vaud* był wolnym i iest wolnym. Wysokie wasze myśli, zastanowiły się nad Szwaycaryą i iuż iedna i nierozdzielna Rzplta Helwetow, iest utworzona. Wdzięczność nasza tak będzie trwała, iak skały nasze, a trwalszą nawet iak Historya. W dawnych czasach Gallowie i Helwetowie byli przyiaciołmi i braćmi, po upłynieniu 2,000. lat wolność i związki dawne są im przywrocone, a to iest dziełem waszym. Przyimiycie z dobrocią Obywatele Dyrektorowie, wyraz naszey wdzięczności i uszanowania.

O. *Genissieux* bywszy członek konwencyi narodowey, większością głosow obrany iest Prezydentem zgromadzenia Elektorow w *Paryżu*. *Cambaceres* był z nim na liście i został sekretarzem zgromadzenia.

G. *d'Allemagne* (pisze deputowany *Poultier*) pozwolił 4 officerom armii Włoskiey, udać się do *Paryża* do Dyrektoryatu, dla uwiadomienia go dokładniey o popełnionych rabunkach w *Rzymie* i kraiach Włoskich. Rożni agenci kassyera armii O. *Haller* są aresztowani, on sam powołany iest do sądu. Na zapytanie względem swego sprawowania się w *Rzymie* odpowiedział, iż na ustny roskaz od Generała, zabrał wszystko w rekwizycyą, co armii było potrzebnym. *Poultier* wiele potym czyni zarzutow O. *Haller*.

Słychać, że Krol Neapolitański więk-

szey części osadzonych osob w więzieniu za opinie polityczne, na żądanie G. *Berthier*, ażeby na wolność wypuszczone były, pozwolił udać się do *Malty* &c.

W Piemoncie, wiele bardzo dobr klasztornych, rząd sprzedawać rozkazał. — Rada 500 uchwaliła iuż, iż ma bydź rozpoczęty obrachunek długow 9. połączonych departamentow. Długi zaciągnione od bywszych administracyi Prowincyonalnych, Miast, Parafii &c. przed przyłączeniem Niderlandow do Francyi, uznane są za długi Rzplitey. Z tych liczby wyięte są te, ktore dla siebie samego, dom Austryacki zaciągnął.

Miasto *Awenion*, ogłoszone iest za zostaiące w stanie oblężenia, a to na żądanie samey administracyi centralney. Roialiści i Anarchiści, bardzo tam byli niespokoynemi w czasie zgromadzenia pierwiastkowego, zdzierali wyroki Dyrektoryatu i zamiast poprzysiężenia nienawiści anarchii, zaprzysięgli wieczną woyne *Thermidorionom*. Roialiści pożytkowali iuż z niespokoyności. W *Monosque* uderzyli na G. *Chabert*, kommenderuiącego w departamencie niższych Pireneow — wiele tam insurgentow aresztowano. Niedaleko także *Orange* 400 ludzi uzbroionych w fuzye, kosy &c. uderzyło na oddział gwardyi narodowey. Rozproszeni iednak zostali 8 zostało zabitych 11 rannych, a 37 wziętych w niewolą, w tych liczbie 7. kobiet znaydowało się. Kommendant w *Orange* z 9. republikanami byli ranieni. Anglicy (piszą tut ysze dzienniki) należeli do tych zaburzeń w południowey Francyi i podniecali anarchistow, lecz Dyrektoryat czuwa, i wszystkie fakcye zniszczyć potrafi.

Z Hagi 17 Kwietnia.

Aresztowanie osob przy skarbie za dawnego rządu będących, pomnaża się. Donieśliśmy iuż o bywszym Podskarbim *van Olden*, teraz zaprowadzono do więzienia, nieiakiego *Burmania* Amtmanna wyspy *Ameland* (wyspa ta była dziedziczną własnością Sztatudera, nie stanowiąc części naszego kraiu, teraz do departamentu *Ems* iest przyłączona) i pisarza tamże *Polet*. Będący dawniey w skarbowey kamerze Sztatudera, *Caster*, i *van der Bergh*, maią areszt w swych domach. — Wczoray przyaresztowano Ob. *von Citters* generalnego exaktora przed rewolucyą 1795, a dawniey ieszcze gabinetowego Ministra. Wszyscy są w podeyzrzeniu o przewinienie przeciw dekretowi zakazuiącemu wydawać własności należących do Xiążęcia. — Wczoray zgromadzenie konstytucyine uchwaliło, że aresztowany *van der Jagt* płace swoią dzienną 10 zł. (33 zł. 10 gr.) od dnia aresztu utracił.

Dyrektoryat wyk: stosownie do pozwolenia udzielonego mu od ciała prawodawczego, wydał wczoray wyrok, iż Reprezentanci, ktorzy po rewolucyi 22 Stycznia 1798 ogłosili, że do zgromadzenia konstytucyinego przychodzić nie będą w liczbie 29, urzędy swoie utracili, należeć nie mogą do zgromadzeń pierwiastkowych i z liczby wotuiących obywateli wymazani bydź powinni. — *Hage* maią opuścić, powrocić do swych domow, a administracye departamentowe są obowiązane, dawać baczność na ich czynności.

Od granich Włoskich 10 Kwietnia.

Proklamacya Dyrektoryatu Wyk: do armii Włoskiey, nie zawiera rozkazu karania nieposłusznych officerow w *Rzymie*, lecz tylko oycowskie przestrogi względem zdarzeń tam zaszłych i insubordynacyi w *Mantui*. Znayduie się w niey. „Wystawiacie na ni bezpieczeństwo sławe waszą, los armii, interessa Francyi i prawa iey aliantow. Uwiedzeni od obcych, nadto uniesieni antuziazmem honoru, trzem Rzplitom razem zaszkodzić mogliście,

Francuzkiey, Cisalpińſkiey i Rzymſkiey, a ci, ktorzy was zwyciężyć nie mogą, sprzysięgaią się na was, przez was samych. Nigdy podobno nie wymyślono planu złośliwszego i okrutnieyszego. Wielu dniami wprzody rozgłaszano iuż, że kraie Włoſkie zagranicznym woyſkom miały być wydane, i iuż zaymowano w myśli te miaſta i fortece, ktorych wydrzeć waszemu męſtwu niepodobna, lecz przy waszey nie zgodzie, podchlebiano sobie, że ie łatwo opanować można. — Obrońcy Francyi, zwyciezcy kraiow Włoſkich, oswobodziciele Cisalpinow, Dyrektoryat wyk: nadto was poważa i dla tego wierzy, że lubo mieliście nieszczęście oddalić się na moment od subordynacyi, zyſkacie iednak sławę, iż sami do niey powrocicie. Jnni żołnierze, przyczyniali się wraz z wami do sławy imienia armii Włoſkiey, honor iey wam samym ieſt zoſtawiony, potraficie go utrzymać &c. „

Po odieździe Gen. *Masseny* z *Rzymu* zupełna tam spokoyność i zgoda między woyſkowemi panuie.

Na końcu wspomnioney odezwy był przyłączony wyrok Dyrektoryatu, ażeby w każdey dywizyi armii Włoſkiey czytana była. — Jnnym wyrokiem wszyscy Generałowie, officerowie i żołnierze wezwani są, ażeby kommenderuiącemu wodzowi donosili o wszyſtkich rabunkach mogących bydź popełnionemi we Włoszech, tak od woyſkowych iakieykolwiek bądź rangi iako też Kommissarzy, Adminiſtratorow &c. a kommenderuiący Generał ma zlecenie oddawania ich do sądu woyſkowego.

Piszą z *Rzymu*, iż się tam ciągle utrzymuie pogłoſka, iakoby woyſka Francuzkie do *Neapolu* marszerować miały, dla uwolnienia 14,000 osob za opinie polityczne przeciw traktatom z Francyą więzionych. — Rzymianie okazuią wielką ochote przyłączenia *Neapolu* do swoiey Rzplitey, utrzymuią, że to nieiako poſtanowionym było przez trzeci artykuł konſtytucyi w tym sposobie ułożony: „Rzplita Rzymſka podzielona ieſt na departamenta *Ciminus*, *Circaens*, *Aitummes*, *Metaurus*, *Musone*, *Tiber*, *Trasimen*, *Tranto* . . . . Nie wyrażenie liczby departamentow i 5. punktow na końcu oſtatniego, są powodem do takowego domysłu.

Jnſtytut narodowy Rzplitey Rzymſkiey, dzieli się na 2. klassy. Pierwsza zaymuie umieiętności matematyczne i fizyczne, druga, filozoficzne i piękne wiadomości iako też kunszta. Każda klassa dzieli się na 6. sekcyi, a w każdey z tych 4. są osoby. Cudzoziemcy uznani za członkow inſtytutu, tym samym ſtaią się Obywatelami Rzymſkiemi.

Gdy w pałacu *Quirinale*, dzielono pokoie między Konsulow, Ob. *Angelucci* otrzymał te właśnie, w ktorych dawniey Papież mieszkał. Konsul ten ieſt Felczerem i w *Rzymie* powszechnie szacowany, z wielkiey w tym doſkonałości i szczęśliwego odbierania dzieci. Szczegulniey wsławił się między uboższemi, ktorym darmo służył a nawet podarunki rozdawał, dla tego od ludu bardzo był lubiony. W czasie swego tymczasowego Konsulatu, ogłosił naſtępuiące uwiadomienie, będące dowodem republikanckiey prawdziwie cnoty i zapewniające mu tym większe przywiązanie ubogich, a razem szacunek wszyſtkich wspoł obywateli. — „*Liberio Angelucci* Obywatel Rzymſki i Konsul, uważa z smutkiem, że nie ieſt używany iako zwyczaynie od ubogich potrzebuiących iego ſtarania, a szczegulniey kobiet będących w połogu, i słyszy, iż wiele osob umarło, nie odważaiąc się wezwać iego pomocy, podaie więc do wiadomości publiczney, iż na każde zawołanie gotowy ieſt dopełnić swego obowiązku i służyć

bliźniemu." — Gdy *Angelucci* za przeszłego rządu miał być aresztowany, z powodu opinii politycznych przeciwnych Papieztwu, officer maiący takowe zlecenie, chcąc go zabezpieczyć od tego losu kazał go z domu wywołać imieniem ko, biety w ciąży będącey.

Rożni officerowie woyska dawniey Papiezkiego, służą teraz za prostych żołnierzy w nowo wystawionych legiach. — Collegium dawne *Propaganda* iest zamknięte. — Papiery sądu inkwizycyi, są zapieczętowane.

Z Frankfortu 24 Kwietnia.

Nietylko woysko Francuzkie blokuiące *Ehrenbreitstein*, ale i stoiące między *Lahną* i *Nidą*, znacznie wzmocnione zostało. — Do *Moguncyi* wiele armat przyprowadzono. — Zaden z mieszkańcow tey fortecy, wyiechać nie może, nie dawszy kaucyi iż powroci.

Urządzenia względem deportowanych Xięży, Francuzi na lewym brzegu *Renu* powtornie ogłosili z ostremi dodatkami. — Wszyscy właściciele domow maią donosić o cudzoziemcach naymuiących u nich pomieszkanie, a gospodarze w domach gościnnych są obowiązani, do podawania listy osob u nich nocuiących.

Stosownie do rozkazu Dyrektoryatu Fracuzkiego, znany z pism swoich *Rebmann*, w 24 godzinach ustąpić musiał z *Moguncyi* i kraiow Rzeplitey Fancuzkiey, i tu przyiechał.

Słow kilka o Xciu d' Alcudia.

Xiąże *d' Alcudia*, zwany Xciem Pokoiu, był za systematem umiarkowania. Nie chciał drażnić Anglii, ale też nie chciał utracić przyiaźni Francyi. — Dawał często rozkazy flocie Hiszpańskiey do wyiścia na morze, ale ie natychmiast cofał. Zarzucaią mu nawet, że tayną neutralność z Anglią utrzymywał i osobny z nią traktat umyślił zawrzeć. Obawiał się wystawić ruinie marynarkę Hiszpańską i mniemał, iż gdyby nawet siła morska Francuzka zniszczoną została, Hiszpania przynaymniey, Mocarstwem morskim zostać powinna. Emigranci Francuzcy czynnego wsparcia iego doznawali, obywatele zaś Francuzcy, w portach Hiszpańskich ustawicznie krzywdzeni byli. Dyrektoryat Paryzki odkrył w końcu sprężyne tych ukrytych machinacyi, lecz Xże Pokoiu tak dobrze wszechwładztwo swe w Hiszpanii ugruntować potrafił, a Krola i Krolowe tak mocno do siebie przywiązał, iż niepodobieństwem prawie było, strącić z wysokości tego faworyta fortuny. Uboczną więc drogą musiano zmierzać do tego. Zaczęto grozić *Neapolowi* (przeciw ktoremu Francya, po zawartym z Cesarzem pokoiu, prawdziwey nieprzyiaźni, mieć nie mogła.) Trwoga zaieła umysły w *Neapolu*, gdzie *Alcudia* był także autorem i doradzcą śrzodkow, na ktore Francuzi użalali się. Zwrocono się więc do niego. Dla oczyszczenia się, czynił w *Paryżu* przełożenia Dyrektoryatowi, ale na prożno. Dyrektoryat trwaiąc w nieukontentowaniu z powodu, że partya Angielska panuie w *Neapolu*, i że rząd sprzyia Anglikom z pokrzywdzeniem Francuzow, przygotowania woienne ciągle robić kazał. Dwor Neapolitański oświadczył nakoniec: iż wszystkie te śrzodki przedsięwzięte zostały za poradą Xcia Pokoiu. Cała więc intryga odkryła się. Dla ocalenia *Neapolu*, *Alcudia* musiał ustąpić z Ministerium a mieysce iego *Saavedra* i Kawaler *Azzara*, stronnicy Francuzcy, obięli. Można się więc teraz spodziewać, że nietylko spokoyność na południu Europy została zabezpieczoną, ale też, że wyprawa przeciw Anglii, wszelkiemi siłami Hiszpanii, popartą będzie.

№rum 35

DODATEK
DO
GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 1. MAJA 1798 R. WE WTOREK.

Uwiadomienie.

Gdy w Obwieſzczeniu pod dniem 22 Stycznia r. b. do Wierzycieli Nayiaśn: Krola JMci Stanisława Augusta, względem weryfikacyi ich pretensyi do tegoż mianych, przez wſpolną Nayiaśnieyſzych trzech Dworow Kommiſsyą wydanym, Termina do stawienia się tymże podług porządku ich zapiſania od N. 1. do 120 ciągle w dniach od 19 Marca do 30 Kwietnia R. b. następnie przepiſane zostały, co się teraz aktualnie exekwuie, do stawienia się zaś tymże Wierzycielom od Nru 121 zapiſanym, następuiące termina ſą wyznaczone to ieſt: Dzień 1 Maia r. b. dla Wierzycieli od Nru 121 aż do 134 wciąż wpiſanych. — 3ci Maia dla tychże od Nru 135 do 148. 7 Maia od 149 do 164. 8 Maia od 165 do 175. 9 Maia od 176 do 190. 10 Maia od 191 do 210. 14 Maia od 211 do 222. 15 Maia od 223 do 240. 16 Maia od 241 do 248. 21 Maia od 249 do 258. 22 Maia od 259 do 2 5. 23 Maia od 276 do 290. 24 Maia N. 291. 30 Maia od 292 do 310. 31 Maia od 311 od 330. 4 Czer: N. 331 i 610. 5 Czer: od 332 do 354. 6 Czer: N. 355. 11 Czer: od 356 do 374. 12 Czer: od 375 do 386. 18 Czer: od 387 do 400. 19 Czer: od 401 do 415. 20 Czer: od 416 do 443. 21 Czer. od 444 do 461. 25 Czer: od 462 do 473. 26 Czer: od 474 do 488. 27 Czer: od 489 do 505 i 614. 28 Czer: od 506 do 520. 3 Lipca od 521 do 539. 4 Lipca od 540 do 554. 5 Lipca od 555 do 575. 9 Lipca od 576 do 598. 10 Lipca od 599 do 619.

Zaleca się więc ninieyſzym obwieſzczeniem wſzystkim Wierzycielom pod wzwyż wyrażonemi numerami zapiſanym, aby każdy z nich, w dniach ſwym reſpective numerom przepiſanych przed wſpolną Nayiaś: Trzech Dworow Kommiſsyą, oſobiście, lub przez umocowanego ze ſwey strony Plenipotenta, nieochybnie się stawił, i to wſzystko co mu w wzwyż wyrażonym obwieſzczeniu przepiſane zostało, a nadewſzystko następuiące postępowania prawidła zachował, to iest: żeby każdy z pomienionych Wierzycieli, na trzy dni naymniey przed wyznaczonym ſobie podług ſwego numeru do weryfikacyi terminem u JW. Pełnomocnika Nayi: Krola JMci Stanisława Augusta ze ſwym dokumentem oryginalnym stawił się, a to tym końcem, aby tenże JW. Pełnomocnik był w stanie dania potrzebnego Kommiſsyi na czas naznaczony obiaśnienia.— Dopełniwſzy tego ciż Wierzyciele, przed Kommiſsyą na terminach ſobie przepisanych, o godzinie 9tey z rana bądź oſobiście, bądź przez ſwych Plenipotentow, stawić się maią. — Będą oraz obowiązani podać Memoryał w ięzyku Niemieckim lub Francuzkim, w ktorym wſzystkie okoliczności, ktoremi do poſseſsyi wſzelkich ſwych pretenſyi przyſzli, wyſzczegulnią; tudzież złożyć wſzystkie dokumenta oryginalne, ktore tylko na poparcie ich pretenſyi służyć mogą i dać wſzelkie obiaśnienia, ktorych taż Kommiſsya wymagać od nich za rzecz potrzebną oſądzi, oczekiwać na koniec, dopoki ich pretensye w miarę dowodow za ſprawiedliwe uznane, w etat długow przyznanych, wpiſane nie zostaną.

Gdyby zas ktory z wierzycieli tych wzwyż wyrażonych przepisow nie zachował, lub też stawić się oſobiście, albo przez ſwego Plenipotenta, na przeznaczonym ſobie terminie, zaniedbał; tedy tym ſamym w prawie ſwoim upadnie, pretenſya iego za nieważną i niebyłą uznana będzie i wſzelkie przyczyny, ktoreby na uſprawiedliwienie ſwego niestawienia się na terminie przywodził, zwłaſzcza że każdy miał dostateczny przeciąg czasu do ułożenia swych intereſsow ſobie pozwolony, pod żadnym pretextem przyięte nie będą. — Dan w Warſzawie d. 26. Marca 1798.

Kommiſsya Nayiaśnieyſzych trzech Dworow do uregulowania Długow Nayiaśn: Krola JMci Stanisława Augusta i bywſzey Rzpltey Polskiey.

Z Londynu 13 Kwietnia.

W *Kuryerze Londyńſkim* naſtępuiący opis kraiu, w ktorym teraz korpus *Kondeusza* ieſt rozkwaterowany, znayduie się.

„W kraiu dawnych Sarmatow w prowincyi iedney bywszey Polſki, nale-

żącey teraz do rozległego Rossyiſkiego Państwa, *Paweł I.* raczył wyznaczyć siedliſko, dla korpusu woyſkowego roialiſtow Francuzkich, znanego pod nazwiſkiem: „*Armii Kondeusza.*„ Trzy dla nich miaſta są wyznaczone: *Łuck*, *Kowel* i *Włodzimierz.* Pierwsze, dawna ſtolica Wołynia, leży nad rzeką *Styr*, wpadaiącą w *Prypeć*, a potym do *Dnepru.* Biſkup Dizunicki Wołyńſki mieszka w *Łucku.* Drugi Biſkup Uniacki, mieszka także z tytułem Metropility całey Rossyi. O 20 mil na północ *Łucka*, leży małe i smutne miaſto *Kowel.* Okolice iego są zarosłe i błotniſte. *Włodzimierz* o 15 mil od *Łucka*, leży nad ſtrumieniem wpadaiącym do *Bugu.* W ogulności kraiowi temu zbywa na ludności, handlu, zbytkach i kunsztach. W troykącie leżącym między 3ma rzeczonemi miaſtami, nie masz rzek spławnych. Zaymuie ziemię naybardziey wywyższoną w śrzod lądu między morzami *Baltyckim* i *Czarnym* i w rownym prawie od nich oddaleniu w 15tym ſtopniu szerokości, a zatym w tymże prawie klimacie iak Francya północna, z tą rożnicą, że w nim temperatura powietrza ieſt oſtrzeysza. Natura ieſt silna, pełna życia, a ziemia nadzwyczaynie płodna. Zyć można za bezcen. Wszyſtkiego ieſt podoſtatkiem, wyiąwszy złota i wina. Bydło wszelkiego rodzaiu ieſt wyborne i liczne, paſtwiſka tak są piękne iak w Flandryi i Hollandyi. Niezmierne i okazałe lasy, pełne są zwierzyny. — Położenie geograficzne kraiu, w ktorym korpus *Kondeusza* ſtanął, ieſt takie, iż z wszyſtkich punktow Państwa Rossyiſkiego, nayblizsze ieſt Francyi. Jeſt że to ieszcze łaſką, i osobliwszey Panuiącego delikatności dowodem? Obyczaie w ogulności są proſte, nie okrzesane, słowem takie, iakie ludowi rolniczemu przyſtoią. Kilka familii ieſt możnych i maiętnych, ale rzadko w swych dobrach mieszkaią. Większa część szlachty ieſt uboga. Mowa zwyczayna ludu ieſt Polſka, pomięszana nieco z dialektem Ruſkim. Kupcy i dyſtyngwowańsi, umieią po Niemiecku. Wszyſtkie także klassy, złą bardzo mowią łaciną. — Niech obserwator przywykły do obrachowania wypadkow moralnych związkow, niech filozof znaiący człowieka we wszyſtkich ſtanach, oznaczy, iaki będzie ſkutek na wzaiem, tey mięszaniny tak rozmaitych ludzi! iak dalece Francuzi ſtaną się Sarmatami, iak dalece Sarmaci zfrancuzieią? Jak w puszczach i bagnach Wołyńſkich, wydawać się będzie plemie *Paryża*, *Lugdunu*, *Bordeaux*, Gaskonii, Normandyi, Szampanii? A że cała nowa osada, ſkłada się z ludzi po większey części w wieku gorących namiętności, co za skutek sprawi obecność i obyczaie ich na umyśle płci łatwey do przyimowania wszelkich wrażeń żywych, nowych i obcych; u ktorey być nowo-przybyłym, iſtotną ieſt zaletą, i ktora procz tego wrodzoną ma skłonność do grzeczności, poloru i wdziękow? Nie można zaprzeczyć, iżby tego Francuzi nie posiadali i nie ieſt to ubliżeniem dla poczciwych Wołyniaków, mniemać, iż w niebezpieczney sztuce uwodzenia, pierwszym uſtąpić muszą. Nowo-przybyli podobać się więc będą kobietom kraiu tego, z wielu względow. Z tych przyczyn męszczyznom będą mogli nie podobać się. Cożkolwiek bądź, sprawią nieiaką odmiane i modyfikacyą w zwyczaiach i opinii, nowey swey oyczyzny. Nowe te obyczaie, rozszerzą się na okoł w pewnym ſtopniu dzielności a cały okrąg przybierze na siebie inną poſtać, ktorey sprawcami będą Francuzi. Połączą się zapewne z familiami kraiowemi przez śluby małżeńskie i zostawią w dzie-

dztwie ziemi gościnney, ofiaruiącey im schronienie przeciw prześladowaniu wspołziomkow, układność swą, ięzyk, przywary i cnoty swoie. Z swey strony, przywykną do nowego stanu i nieiakiegoś szczęścia kosztować nauczą się. Po tylu burzach, stanąwszy u spokoynego portu, spoczynek stanie się dla nich uczuciem rozkosznym. Pewni losu, poważani od mieszkańcow, żyiąc z niemi w słodyczach przyiaźni, tak drogiey dla serc Francuzow, nowość przedmiotow, widok piękny natury, polowanie i mamże powiedzieć? — więcey niż to wszystko, charakter narodowy, letki, żartobliwy, stosuiący się do wszystkiego z wesołością, zachowa ich od nudow i hypokondryi, dwoch naywiększych nieprzyiacioł, ktorych odtąd obawiać się mogą.

Z Paryża 14 Kwietnia.

Buonaparte i Gen: *Kilmaine* maiący tymczasową kommende nad armią Angielską mieli w tych dniach konferencyą partykularną z Dyrektoryatem.

Nie podpada wątpliwości, iż rząd czyni przygotowania do wyprawy maiącey w celu umieiętności i sztuki, a ktora podobno będzie częścią wielkiey wyprawy woienney na morzu śrzodziemnym Instrumenta posłano iuż do *Tulonu* i uczeni ludzie czynią iuż przygotowania w tę podroż. Będzie użytych 3ch astronomow, 3 geometrow, 4 mechanikow, 3 naturalistow, 2 mineralogow i 4 chimikow.

Dziennik urzędowy zawiera mowe Posła naszego w *Turynie* Ob. *Guingene*; gdy był prezentowany Krolowi, i iest takowa.

„Dyrektoryat wyk: Rzeplitey Francuzkiey, chcąc utrzymywać dobre porozumienie się, szczęśliwie przywrocone między Francyą i rządem Piemonckim, przysłał mnie do W. K. Mci. Przynoszę z strony Dyrektoryatu dobrą wiare, szczerość, szanowanie traktatow, porządku publicznego i prawa Narodow. Spodziewam się znaleść imieniem W. K. Mci u Ministrow i wszystkich Agentow iego, podobnyż sposob myślenia. Rządom, godnym imienia tego, otwarta tylko i szczera dyplomatyka przystoi. Narod, dla swych zwycięztw, wielkim nazwany, nie zna inney. Jakież pożytki odniosły Mocarstwa, ktore się zwodniczym radom nieprzyiacioł Francyi powodować dały. — Nie chcę odnawiać ran, ktore tylko czas, pokoy i zgoda zagoić mogą, lecz powiem wszystkim rządom zwroconym do pokoiu, rownie iak W. K. Mci, że szczęście ich i sława, zależą od stałości i szczerości w związkach z Rzplitą Francuzką. Podchlebiam sobie, żem nic nie powiedział, coby nie było stosowne do sposobu myślenia W. K. Mci szczęśliwy ieżeli postępowanie moie i zasady, znane z czasow rewolucyinych, ktore oyczyzne moią zaburzyły, mogły wzbudzić u W. K. Mci iaki szacunek, ieżeli wybor moiey osoby na Posła iest w oczach W. K. Mci zapewnieniem intencyi Dyrektoryatu ku niemu, i ieżeli w ciągu tego chwalebnego zlecenia, będą mogł usprawiedliwić razem i zaufanie Dyrektoryatu i szacunek W. K. Mci.

Redaktor zawiera list z *Turynu*, w ktorym czytamy. — „Publiczność tuteysza zatrudnia się teraz bardzo, nowym Ambassadorem Francuzkim. Nayinnieysze iego czynności i mowy są uważane, otaczaią go osoby chcące chętnie przysługiwać się, zapewne dla szpiegowania, lecz otwarte iego postępowanie i szczere zamiary, szyki ich mięszaią. Wprowadzona od niego nowa moda, bywania wszędzie wyiąwszy u dworu, w sukni kroiem Francuzkim zrobioney, to iest we fraku, zdaie się być polityczną śmiałością w kraiu,

gdzie każdy ieszcze zachowuie dokładnie dawny zwyczay okazywania się z kapeluszem w ręku i szpadą przy boku. Zapewniaią, że Obywatelka *Guinguené*, prezentowana będzie Krolowey w sukni Francuzkiey, nie zaś w ubiorze stosownym do etykiety Piemonckiey.

Dowiaduiemy się z Ameryki, że *Kościuszko* tam umarł, zapisawszy swoy maiątek Poecie *Niemcewiczowi.*

D. 7. wypłyneła z *Havre* flotylla mała, składaiąca się z 12. szalup kanonierskich, z ktorych każda ma 3. armaty 24. funtowe i z 26. statkow uzbroionych iedną 18. funtową, znaydowało się na niey 4 do 5,000 woyska, pod kommendą Kapitana *Muskein.* Na wysokości morza przy *Colleville*, attakowana była około 6. wieczorem od 2 fregat Angielskich. Bitwa trwała do 9. poczym rospoczeła się znowu koło połnocy i połtory godziny trwała. — Nazaiutrz to iest d. 8. o 8. z rana, gdy 3cia fregata przyłączyła się do 2 pierwszych, konwoy nasz cofnął się do rzeki *Orne.* Pewną iest rzeczą, że fregata nieprzyiacielska stoiąca na kotwicy widząc się w niebezpieczeństwie od woyska naszego, ktore raptownie wskoczyć na nią chciało, ucieła liny i zostawiła nam w zdobyczy kotwice, iakoż ią nasi wydobyli. O to iest rapport O. *Muskein* do O. *Labreteche* szefa sztabu generalnego i Marynarki w *Havre.* „ Mocna kanonada, ktorą wczoray słyszałeś zupełnie się z naszym pożytkiem ukończyła, plac bitwy został przy nas i ieżeli nie mamy szczęścia posłać ci do *Havre* fregatę Angielską, przypisać to iedynie potrzeba, ubywaniu morza, co przeszkodziło, iż baty kanonierskie nie mogły do niey dopłynąć. — Druga kanonada między pułnocą i 1szą ustała i rozpoczęta znowu była na moy roskaz, gdym się dowiedział, iż baty kanonierskie nie mogły się dostać do fregaty. Zołnierze nie umieią ieszcze pływać a ekwipaże nie były dość silne do przedsięwzięcia nagłego attaku, wiesz także Obywatelu, że w nocy nie wszystko co chcemy zrobić można. Dowiesz się z ukontentowaniem, że żadnego niemam ranionego człowieka, a fregaty nieprzyiacielskie znacznie ucierpiały. Nieprzyiaciel ma 2 fregaty i 1. okręt o 74. działach.„

Minister Marynarki *Pleville le Pelley* podał wczoray Dyrektoryatowi swoią dymissyą, iedni mowią, że z powodu podeszłego wieku (ma lat 74.) drudzy iż będzie kommenderował flottą w *Brest*, i w istocie Dyrektoryat mianował go zaraz Kontr-Admirałem.

Z Bazylei 14. Kwietnia.

Wczoray przez nasze miasto przeieżdżało 9. osob należących do dawney regencyi Berneńskiey pod eskortą 20. huzarow Francuzkich, ktorzy ich do *Huningen* poprowadzili. Są oni aresztowani iako zakładnicy, stosownie do ustawy pod d. 6. t. m. przez ktorą nałożono na dobra dawnych rządzcow kontrybucyą i kazano dostawiać żywności i innych potrzeb, dla woyska Francuzkiego. W *Solothurn* i *Freyburg*, rownież zakładnicy wzięci bydź maią.

Z *Arau* pod d. 11. pisano, że ciało prawodawcze Helwetow, czeka tylko dla rozpoczęcia swych sessyi na powrot kuryera wysłanego do G. *Schauenbourg*, ktory żądał bydź wprzody o tym uwiadomiony. Deputowani z *Lucern*, *Freybourg*, *Solothurn*, *Bazylei*, *Bern*. *Argowii*, *Zurich*, *Schaffhausen* iuż się w tym mieście znayduią. Z kantonu Lemańskiego co moment byli spodziewani. Na pierwszey sessyi zatrudniać się będzie ciało prawodawcze przeglądaniem pełno-

mocnictw i ogłoszeniem uroczystym niepodległości Rzpltey Helwetow, na drugiey Dyrektoryat będzie mianowany.

Armia Francuzka pod G. *Schauenbourg*, zupełnie prawie iest skoncentrowana w *Bern* i okolicach tego miasta. Zapewniaią, że wielka iey część ma wkrotce wyiść z Szwaycaryi, a zastąpiona będzie przez woyska z armii Mogunckiey.

Forteca Berneńska *Arburg* na skałach wystawiona, iest teraz uzbraiana przez Francuzow i przeznaczona na skład broni. — W *Lausanne* wcale nie masz woyska Francuzkiego.

Z *Coire* donoszą, że tam iest uformowany trybunał z 48. osob dla przetrząśnienia czynności członkow dawnego kongressu, ktorym utratę Waltelinu przypisuią.

Z Bazylei 16. Kwietnia.

Ciało prawodawcze Helwetow rozpoczeło swe posiedzenia d. 12. W senacie O. *Ochs* obrany został Prezydentem, a *Muret de Morges* sekretarzem Francuzkim. W wielkiey Radzie O. *Kuhn* z *Bern* iest Prezydentem. *Zimmerman* z *Brugg* sekretarzem Niemieckim, a *Secretau* z Lausanne sekretarzem Francuzkim. Po czym obydwie Rady ogłosiły, iż są iuż prawnie czynnemi. W. Rada dekretowała ogłoszenie Rzpltey Helwetow, Senat potwierdził to i proklamacya ogłoszona była z wielką okazałością przy wystrzale z armat. Czytano listy O. *Lecarlier* i G. *Schauenbourg*, zawieraiące powinszowania zgromadzeniu. Wysłano 3 deputowanych do O. *Mengaud*, dla uwiadomienia go o ogłoszeniu Rzpltey i rozpoczęciu się czynności Rad obydwoch.

Domysłem iest powszechnym, że ministrowie Francuzki i Cisalpiński, mieszkać będą w przyszłości w *Arau*.

Z Rzymu 1. Kwietnia.

Zapewniaią, że wielu officerow sztabu generalnego armii Francuzkiey, poiechało zwiedzać granice z strony *Neapolu*.

Wszystka własność ruchoma i nieruchoma kollegiow Angielskiego, Szkockiego i Irlandzkiego, ktore zniesione zostały sprzedawana iest więcey daiącym.

W ostatni piątek, przybył tu kuryer z *Paryża* z rozkazem, ażeby wszystkie członki świętego Collegium ustąpiły z Państwa Rzymskiego, zostawuiąc im wolność udania się gdzie się im podoba. Stosownie do takowego urządzenia, wszyscy Kardynałowie trzymani w *Civita-Vecchia* wypuszczeni są na wolność, a otrzymawszy paszporta od Konsula Neapolitańskiego, do *Orbitello* popłyneli. Będący tu ieszcze, opuścili także nasze miasto wyiąwszy Kardynała *Rezzonico*, ktory bardzo choruie.

Trybunat wydał dekret kassuiący inkwizycyą i wszystkie sądy duchowne. — *Fabri* Biskup w *Amelia*, został przyaresztowany i zaprowadzony od dragonii Francuzkiey do iednego klasztoru.

Z Florencyi 3. Kwietnia.

Przywieziono tu z *Perugia* transport pieniędzy ważący do 6000 funtow, i złożono go u iednego z naszych Bankierow, przeznaczony iest dla Rzpltey Francuzkiey. Tenże Bankier odebrał z *Lukki* 3000 funtow srebra i kilka funtow złota, dane w kontrybucyi Francuzom od tey Rzplitey.

Z Mediolanu 3. Kwietnia.

Berthier oczekuie tu na przybycie G. *Brune*. Zda mu kommende nad armią Włoską i zaraz do *Paryża* odiedzie.

Ciało prawodawcze nastepuiące summy na rożne wydatki oznaczyło 48,000 lirow na naprawe koszar, 2. miliony na fortyfikacye pograniczne, 324,600 na szkołe Indzynierow i artylleryą, 1,154,500

lirow na arsenały, armaty, wozy do bagażow, proch, magazyny &c. 864,000 na transport artylleryi (lira Mediolańska czyni 1. zł. 8. groszy Polskich.)

X. *Corsini* bywszy Minister W. Xcia Toskańskiego w *Paryżu* zaraz po swoim powrocie do *Florencyi* został Dyrektorem Sekretaryatu stanu.

Z Mediolanu 9. Kwietnia.

Listy z Korsyki donoszą, że liczba woyska Francuzkiego na tey wyspie bardzo iest znaczna. Zgromadza się w *Ajaccio*, ma wsiąść na statki, i należeć do wyprawy Francuzkiey na morzu śrzodziemnym. Wszystkich maytkow w Korsyce wzięto w rekwizycyą, będą użyci na okrętach transportowych, ktore tam od kilku tygodni urządzaią.

G. *Berthier* wyiechał z tąd do *Paryża* w nocy między 6. i 7. t. m. G. *Brune* obiął naywyższą kommende nad armią Włoską. — Wczoray był tu ogłoszony rozkaz oznaczaiący kare śmierci, przeciw wszystkim, ktorzyby puginały nosili. — Minister interessow wewnętrznych Obyw. *Ragazzi* złożył swoy urząd, iest zastąpiony przez Ob. *Lamberti*.

Wiadomości z *Korfu* pod d. 2. Marca zawieraią, że kommenderuiący tam Generał, wydał odezwe do mieszkańcow wysp dawniey Weneckich, w ktorey im oznaymuie, że Francya uznaie ich za Obywatelow Francuzkich. Nieprzyiaciele (czytamy w tey odezwie) rozgłaszaią, że chcemy targnąć się na waszą religią, że zabieramy artyleryą broniącą *Korfu*, i zamyślamy opuścić te wyspy, złupiwszy ie wprzody. Powinienem wam wyrazić prawde. Wszystkie wyznania będą szanowane. Na obrone *Korfu* znayduie się teraz 480 armat z wszystką ammunicyą potrzebną, a oprocz uzbroioney flotylli, iest ieszcze 600 armat dla zabezpieczenia wysp innych. Eskadra popłynie na morze i będzie użytą do wyprawy przeciw Angl., dla przywrocenia morzom wolności. Francuzi nigdy tych wysp nie opuszczą, gdyż są im zapewnione przez traktat pokoiu i są częścią Rzplitey. Summy zaciągnione na potrzeby konieczne, będą niezawodnie wierzycielom wrocone. Bądźcie więc spokoyni, mieycie ufność a przekonacie się wkrotce, iż rząd wielkiego narodu zatrudnia się sposobami zabezpieczenia waszey wolności i szczęścia.

Od granic Włoskich 10. Kwietnia.

Dawny Poseł Francuzki przy Dworze Turyńskim O. *Miot* d. 26. Marca miał audiencyą pożegnania.

W *Rzymie* urządzona iuż iest poczta narodowa, a wszystkie zagranicznych ministrow poczty ustały. — G. *Cervoni* po powrocie swoim do *Rzymu* przyimowany był z wielkiemi honorami — oddalił się był razem z G. *Masseną*, z powodu zaszłych zdarzeń 24 i 25 Lutego.

Oboz Francuzki przy *Ponte-Molle* przeniesiony został do *Tavolato*, mieysca o 3. mille odległego od *Rzymu*. — Wielu officerow Francuzkich, ma zlecenie obieżdżać granice Rzpltey Rzymskiey, dla uważania, czyli są dostatecznie zabezpieczone.

Ob. *Prence* bywszy nauczyciel Greckiego ięzyka w Collegium *Propaganda*, a od czasu rewolucyi Sekretarz Generalny Departamentu woiennego, mianowany teraz został sekretarzem Legacyi do *Paryża* i poiechał tam z Ob. *Giustiniani*.

Rada młodszych zwana *Trybunat* uchwaliła, aby w Capitolium Monument wdzięczności narodowi Francuzkiemu był wystawiony — w tymże celu umieszczone będą napisy, w salach sessyi Rad obydwoch.

Z *Genui* donoszą pod d. 31. Marca, iż Minister interessow zagranicznych d-

wał tam d. 25 wspaniały festyn dla G. *Berthier* i ten nazaiutrz zaraz do *Medio lanu* powrocił. Wszystkie woyska będą ce w *Genui* tegoż dnia tam pomarszero wały: na ich mieysce przybyły inne, dla 10,000 kwatery były już rospisane. O procz *Masseny*, znayduią się następuiący Generałowie w *Genui*. *Murat*, *Vaubois*, *Espinois*, *Espinar*, *Dupuy* i *Latouche*. Woysko Francuzkie ciągle wsiada na stat ki w *S. Pierre d'Arena*.

Po wielu deliberacyach Rada młodszych Rzpltey Ligurskiey, zniosła przywiley wolności portowi *Genui* dawniey nadany i wszystkim portom Rzpltey ie dnakie przywileia nadała.

Z Stuttgard 14. Kwietnia.

Woyska Austryackie będące w *Tyrolu* rozpoczeły marsz swoy, iedne ku Tyrolowi Włoskiemu, drugie ku ieziorowi Konstancyiskiemu. Wczoray regiment dragonii Arcy-Xcia *Jana* zmierzaiąc do *Bregentz* ciągnął przez *Kempten*, inne woyska miały także tamtędy przechodzić.

Z Rastadt 16 Kwietnia.

Dziś deputacya Rzeszy układała odpowiedz na ostatnią notę Ministrow Francuzkich. Postanowiono żądać ieszcze decyzyi na trzy punkta dodatkowe do noty d. 11 Marca podaney.

Hrabia *Cobenzel* wyiechał wczoray do *Wiednia*.

Z Konstantynopola 25 Marca.

Patryarcha Grecki odprawiał synod narodowy na końcu zeszłego miesiąca. Duchowieństwo i pierwsze osoby tey religii, wezwane do niego zostały. Celem zgromadzenia iest odmiana zbytkow niszczących i nieprzyzwoitych, ktore są wprowadzone między Grekami a szczegulniey poprawa moralności między Duchowieństwem Greckim, zepsucie ich obyczaiow ściągnęło troskliwość Szefa kościoła. Nazaiutrz po odprawionym Synodzie wydane było urządzenie od Patryarchy, w ktorym przypominaiąc duchowieństwu pierwiastkową ich ustawę, powstaie ostro na zepsucie teraźnieysze i zagraża karą galer tym, ktorzy się zwykli upodlać piiaństwem, związkami nieuczciwemi, stanowi ich przeciwnemi. Zdawać się to może będzie ostrością zbyteczną dla osob, nie znaiących iak iest stosowną rzeczą, do grubey prostoty duchowieństwa greckiego.

W tym momencie donoszą nam o przybyciu Gen: *Tamara*, Posła nadzwyczaynego Rossyi, maiącego zastąpić mieysce P. *Kotschoubey* odwołanego przed 8. miesiącami.

Obwieszczenie.

Ponieważ J. K. Mość Pruski Pan nasz Mił: postanowić raczył, na wprowadzenie sukien w Prusach Południowych i Nowo-wschodnich fabrykowanych, do sprzedaży wewnętrzney po Prowincyach Marchii starey i nowey Brandeburskiey, Pomeranii i Pruss Zachodnich, od daty niniey szego obwieszczenia zezwolić, a to za złożeniem podatku, na gatunek sukna nie droższego nad połtora talara, iako też na tamże robioną Baię, Frize i Flanellę, po pięć od sta ustanowionego, ktorego trzy procenta przy wyiściu z Pruss Południowych i Nowo-wschodnich, a dwa przy weysciu do Prowincyi dawnych bez excepcyi wybieranemi będą, od ktorego podatku nikt wolnym być nie może; przeto podaie się ninieyszym obwieszczeniem do wiadomości powszechney, iż odtąd wolne iest w prowadzanie sukien etc. w Prusach Południowych i nowo-wschodnich fabrykowanych, z tym dodatkiem, że takowe pozwolenie szczegolnie tylko do Marchii starey i nowey Brandeburskiey, Pomeranii i Pruss Zachodnich ściągać się ma, gdyż Prusy wschodnie i Litwa tymczasowie od tego wyłączone być maią, wprowadzenie zaś do Sląska takowych sukien, iako też i innych wymienionych wełnianych materyi iest iuż od nieiakiego czasu, za złożeniem wspomnionych podatkow, dozwolonym. — w Warszawie dnia 16. Marca 1798. — J. K. Mości Pruss Południowych Woyskowa i Ekonomiczna Kamera.

Die 61. Ziehung der Königl: Preussisch: Süd-Preussische Zahlen Lotterie. Zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs-Schulen, und Armen-Anstalten, ist geschehen in Warschau in Gegenwart der Königl: General Lotterie Administrations Commissarien Montag den 30ten April 1798. früh um 9. Uhr. — Herausgezogene Nummern sind:

56. 51. 46. 53. 76.

Die 62. Ziehung ist Donnerstag den 10. May 1798. Früh um 9. Uhr. — Die Einsätze werden bei allen in Warschau und Prag angestellten Lotterie Einnehmern bis Dinstag den 8ten May morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 63 Ziehung bleibt auf den 21. May.

In den Königl: Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl: Berliner Classen Lotterie zu haben.

61. Ciągnienie Krola J. Pruskiego Południowych Loteryi Liczbowey. Na rzecz Inwalidow, Wdow, i Szkoł, tudzież na wsparcie Szpitalow urządzone, działo się w Warszawie w przytomności Kommissarzow Generalney Administracyi Loteryi Krolewskiey w Poniedziałek d. 30. Kwietnia 1798. rano o godzinie 9. — Wyciągnione Numera są:

56. 51. 46. 53. 76.

Ciągnienie 62. będzie we Czwartek d. 10. Maia 1798. rano o godzinie 9. — Stawki u wszystkich Kollektorow, w Warszawie i na Pradze tylko do Wtorku d. 8. Maia rano, a w Kantorze Generalnym w Warszawie aż do wieczora przed ciągnieniem przyięte będą.

63. Ciągnienie będzie d. 21. Maia.

W Krolewskim Kantorze Generalnym w Warszawie; można też dostać Losow na Krolewską Berlińską Loteryą Klassową.

Immobilia zu verpachten.

Da mit Term: Johannis des Täufers a. c. die Pacht Zeit der, den Felix von Niemojewskischen Minorennen gehörigen Güter Slupia, und Radoszewice zu Ende geht, und von seiten des hiesigen Südpreussischen Pupillen — Collegii die fernerweitige Verpachtung beschlossen worden, so werden alle und jede Pachtliebhaber hierdurch aufgefordert, sich in dem auf den 11. Junii d. J. angesezten Licitations—Termin Morgens um 8. Uhr zu Wielun vor der dasigen Creis Justiz Commission einzufinden und ihnen zugleich eröffnet, dass die Slupier Güter bisher für ein jährliches Pacht Quantum von 3500. Rtlr: und die Radoszewicer für 2,000. Rtlr: verpachtet gewesen und auch fernerhin in dieser art separirt auf drey nach einander folgende Jahre und zwar an denjenigen in Pacht sollen gegeben werden, welcher in gedachten Licitations Termine in Ansehung des Pacht Quanti der Meistbiethende bleiben, sich die gemachten Bedingungen gefallen lassen und die erfordeliche Caution stellen wird. Die Pacht nimmt mit Term: Joh: des Täufers d. J. ihren Anfang und die Anschläge von mehr gedachten Gütern, können zu jederzeit bei der C. J. Commission zu Wielun inspicirt werden. Urkundlich unter der Königl: Süd-Preuss: Regierung Vordrückung des grössern Insiegels und der Allerhöchst verordneten Unterschrift: Gegeben, Peterkau den 13. April 1798.—Königl: Süd-Preuss: Regierung.

Gdy z Terminem S. Jana Chrzciciela roku tego czas Dzierżawy po śp. Felixie Niemojowskim należących dobr Słupi i Radoszewic expiruie, a że strony tuteyszego zgromadzenia Kollegij Pupillarnego Pruss Południowych dalsze zadzierżawienie postanowione iest. A zatym więc wszyscy i każdy do dzierżawienia takowych chęć maiący ninieyszym Pismem wezwanym zostaie, na terminie Licytacyi dnia 11. Junij o godzinie 8. z rana w Wieluniu przed Kreyz Justiz Kommissyą tameczną stawić się, gdzie przytym oznaymuie się, iż Słupskie dobra te dotychczas za rocznie umowioną Kwotę dzierżawną 3500. Rthl: a zaś Radoszewskie za 2000. Rthl: zadzierżawione były i że też i na przyszłość separatim na 3. po sobie następuiące lata iednemu naywięcey na terminie Licytacyinym postępuiącemu i zezwalaiącemu na kondycye i Kaucyą stawiącemu wypuszczone bydź maią. Taż dzierżawa na Swięty Jan Chrzciciel roku tego poczynać się ma, i Anszlagi tyle razy pomienionych dobr zawsze w Kreyz Justiz Kommissyi Wieluńskiey każdego czasu widzieć będzie można. Przy wyciśnieniu naszey większey pieczęci etc. —Dan w Piotrkowie dnia 13. Kwietnia 1798. — Krol: Południ: Pruska Regencya.

Dziś we Wtorek d. 1. Maia, następuiący Srzody i we Czwartek JP. Enslen da ieszcze 3. reprezentacye swego mechanicznego Kunsztownego gabinetu z niektoremi przydatkami i odmianami, a to w Pałacu Xcia Jabłonowskiego na ulicy Senatorskiey o godzinie 7mey wieczorem.

Ur: Apolonia z Grasińskich Dębowska w R. 1794. miesiąca Marca, opuściwszy dom i małżonka swego, żadney dotąd wiadomości nie daie, gdzie się znayduie. Ktoby zatym wiedział o iey życiu lub śmierci, raczy dać znać do JX. Proboszcza Kościoła Parafialnego S. Jędrzeia tu w Warszawie; za co przyrzeka się wdzięczność i nagroda, sama zaś pomieniona Ur: Dębowska w przeciągu 6. niedziel ma się zgłosić, do opuszczonego małżonka teraz w Opalinie o mile od Warszawy mieszkaiącego i do niego powrocić, lub processu rozwodowego oczekiwać.